

שער הביטחון עם פירוש לב טוב / המשך

והחמישי, שאין ביד אחד מהברואים להועיל את נפשו ולא להזיקה, ולא לזולתו, כי אם ברשות הבורא יתברך. כי העבד כשיהיה לו יותר מאדון אחד, ויהיה כל אחד מהם יכול להועילו, לא יתכן לו לבטוח על אחד מהם, מפני שמקווה התועלת מכל אחד מהם. ואם יהיה אחד מהם יכול על תועלתו יותר משאריתם, יהיה חוזק בטחונו בו כפי יכולתו, אף על פי שהוא בוטח בשאריתם. ואם לא יוכל להועילו ולהזיקו, כי אם אחד מהם בלבד, על כורחו יבטח עליו לבדו, מפני שאינו מקווה תועלת מזולתו. וכן כשירגיש האדם שלא יועילנו ולא יזיקנו אחד מהנבראים אלא ברשות הבורא יתברך, ישוב ליבו מיראתם ותקוותם, ויבטח על הבורא לבדו, כמו שנאמר (תהילים קמו, ג): אל תבטחו בנדיבים בבן אדם שאין לו תשועה.

פירוש לב טוב

התנאי החמישי הוא: שיאמין שאף אחד מהברואים אין בידו לא להועיל ולא להזיק, לא לעצמו ולא לאחרים, כי אם ברשות הבורא יתברך. – ניקח דוגמא מעבד שיש לו כמה אדונים. אם כל אחד מהם יכול להועיל לו במידה שווה, אז אי אפשר לו לבטוח רק על אחד מהם, מפני שהוא מצפה להפיק תועלת מכל אחד מהם, אלא עליו לבטוח על כולם בשווה. ואם אחד האדונים יכול להביא לו תועלת יותר גדולה משאר האדונים, אז הוא בוטח על אותו אדון בהתאם ליכולת שלו, אף על פי שהוא בוטח גם על האחרים. אבל אם אף אחד מהם לא יכול להועיל ולהזיק לו, רק אדון אחד בלבד, אז הוא מוכרח לבטוח עליו לבדו, מפני שהוא לא מצפה להפיק תועלת מהאחרים. – וכן הוא גם בנוגע לביטחון בד'. כאשר ירגיש האדם שאף אחד מהנבראים לא יכול להועיל ולהזיק לו רק ברשות הבורא יתברך, הוא יחדל לפחד מהם ולקוות לעזרתם, והוא יבטח רק על הבורא לבדו, כמו שנאמר (תהילים קמו, ג): אל תבטחו בנדיבים בבן אדם שאין לו תשועה.